

Regiobeeld Zuid-Limburg

Publicatiedatum

30-10-2026

GZ Zuid-Limburg 2025-2026

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inleiding	2
1 Terugblik op 2025	3
1.1 Terugblik op 2025	3
2 Regio-inzicht Zuid-Limburg	4
2.1 Zuid-Limburg in beeld gebracht	4
2.2 Regionale ontwikkelingen Zuid-Limburg	11
3 Regionale opgaven Zuid-Limburg	15
3.1 Regionale opgave 1 – Kind en jeugd	15
3.2 Regionale opgave 2	
Cliënten met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB)	16

Inleiding

Inleiding

Voor u ligt het regiobeeld van de regio Zuid-Limburg. Het regiobeeld geeft op basis van een verzameling van cijfermatige inzichten en kwalitatieve gegevens een beeld van de regio Zuid-Limburg. Het regiobeeld neemt u eerst mee in een aantal algemene cijfers en geeft daarbij inzicht in onder andere de ontwikkeling van de zorgvraag, de verhoudingen in leveringsvormen en de toegankelijkheid van de regio. De data geven inzicht in de ontwikkeling van de zorgvraag, betaalbaarheid en toegankelijkheid van de gehandicaptenzorg in Zuid-Limburg.

Tot slot nemen wij u mee in het regioplan voor de regio Zuid-Limburg voor 2026. We blikken kort terug op de vervolgstappen die de regio Zuid-Limburg heeft gezet in het verder oplossen van de regionale opgaven, zoals benoemd in het regiobeeld 2025. Met behulp van onder andere de transitie middelen is binnen de regio

ingezet op de thema's Kind en Jeugd en cliënten met een licht verstandelijke beperking (LVB).

Heeft u vragen of opmerkingen? Wij ontvangen ze graag via Zorginkoop.wlz@cz.nl

1 Terugblik op 2025

1.1 Terugblik op 2025

MijnLeven

In 2025 heeft zorgaanbieder Radar het MijnLeven concept voortgezet, gebaseerd op het Houvast-principe. Dit concept bevordert eigen regie, inclusie en zorg op maat voor cliënten via Volledig Pakket Thuis (VPT). Door samenwerking met cliënten en hun netwerk, creëert Radar een omgeving voor succeservaringen en persoonlijke groei.

Zorgaanbieders werken gericht samen

In 2025 heeft Samenkr8, de samenwerking van acht Limburgse gehandicaptenzorgorganisaties, verder gewerkt aan de in 2024 opgestelde thema's als arbeidsmarkt, HR, ICT in de zorg en een regioplan. De focus lag hierbij op toekomstbestendige zorg door kennisdeling en gezamenlijke projecten.

Sam&ZO

Sinds 2025 zijn er 46 cliënten woonachtig binnen Sam&ZO, een locatie opgezet door Radar en Daelzicht samen met ouders en ZOwonen, Sam&ZO. Op deze locatie wordt dagbesteding geboden en wonen mensen met en zonder zorgvraag op basis van Volledig Pakket Thuis (VPT). Het complex omvat gemeenschappelijke ruimtes, zorgfaciliteiten, werkplekken en buitenruimtes, ontworpen voor een inclusieve en ondersteunende gemeenschap.

SGL erkent als Regionaal Expertisecentrum (REC) Niet-Aangeboren Hersenletsel (NAH+).

Zorgaanbieder SGL is erkent tot REC NAH+ in de provincie Limburg. SGL beschikt hierbij over gespecialiseerde zorg en kennis voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel. Daarnaast biedt SGL ook **consultatie en advies** aan andere zorgaanbieders in de regio.

2 Regio-inzicht Zuid-Limburg

2.1 Zuid-Limburg in beeld gebracht

Aantallen inwoners en zorgaanbieders in 2025

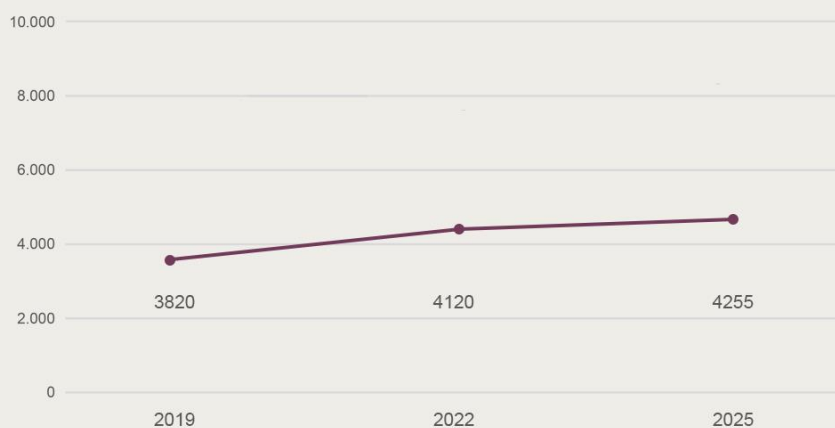

Aantal inwoners: 589.683

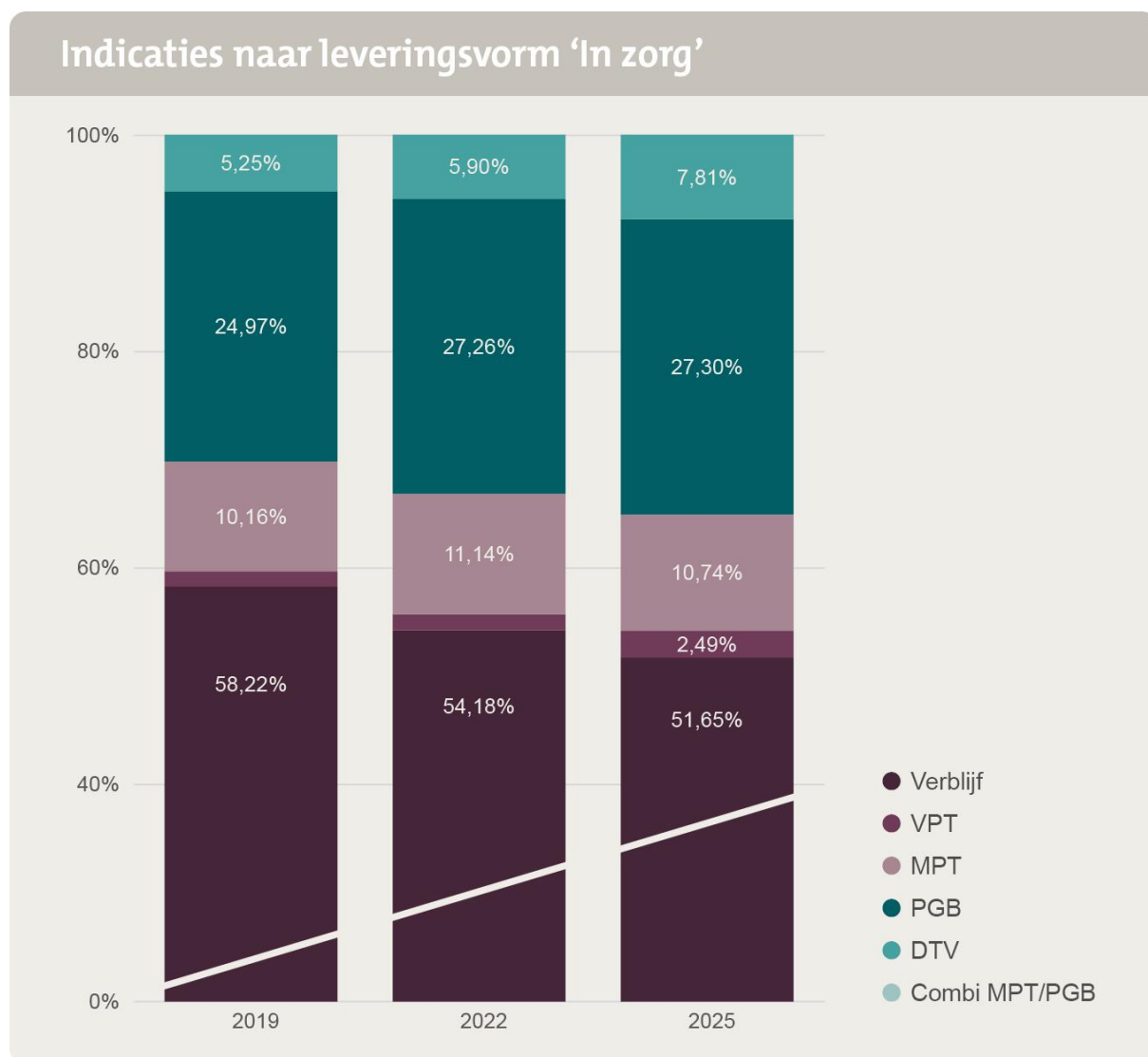
Aantal gecontracteerde
zorgaanbieders: 18

Ontwikkeling totaal VG indicaties

Verhouding leveringsvormen

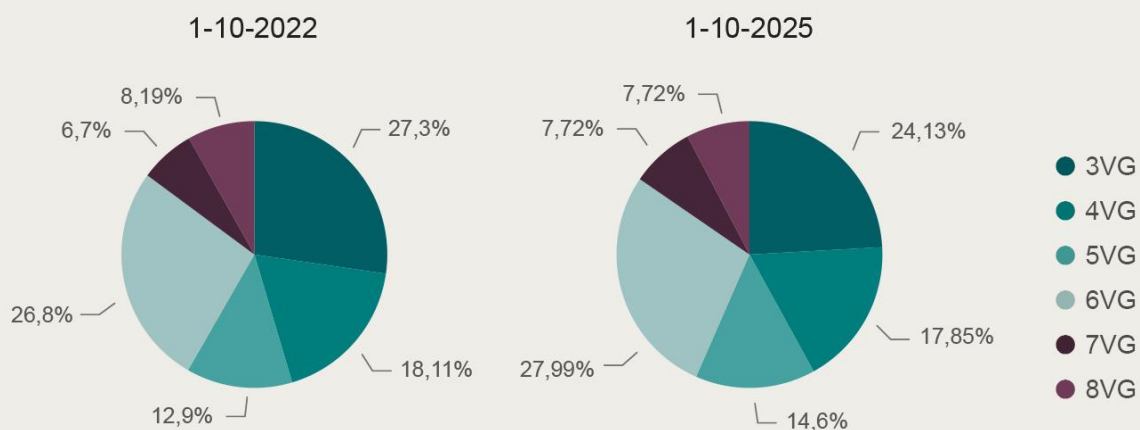
Het aantal cliënten dat gebruikmaakt van de leveringsvorm Verblijf is in verhouding tot de andere leveringsvormen de afgelopen zes jaar met 6,6% gedaald. Het aantal cliënten dat gebruikmaakt van de leveringsvorm Modulair Pakket Thuis (MPT) laat ten opzichte van 2022 een lichte daling zien, waar de leveringsvormen Volledig Pakket Thuis (VPT), persoonsgebonden Budget (pgb) en de combinatie MPT/pgb juist toe blijft nemen. De meest opvallende ontwikkeling is de toename van het aantal cliënten met een pgb: een stijging van 17% de afgelopen zes jaar.

Verhouding per zorgprofiel

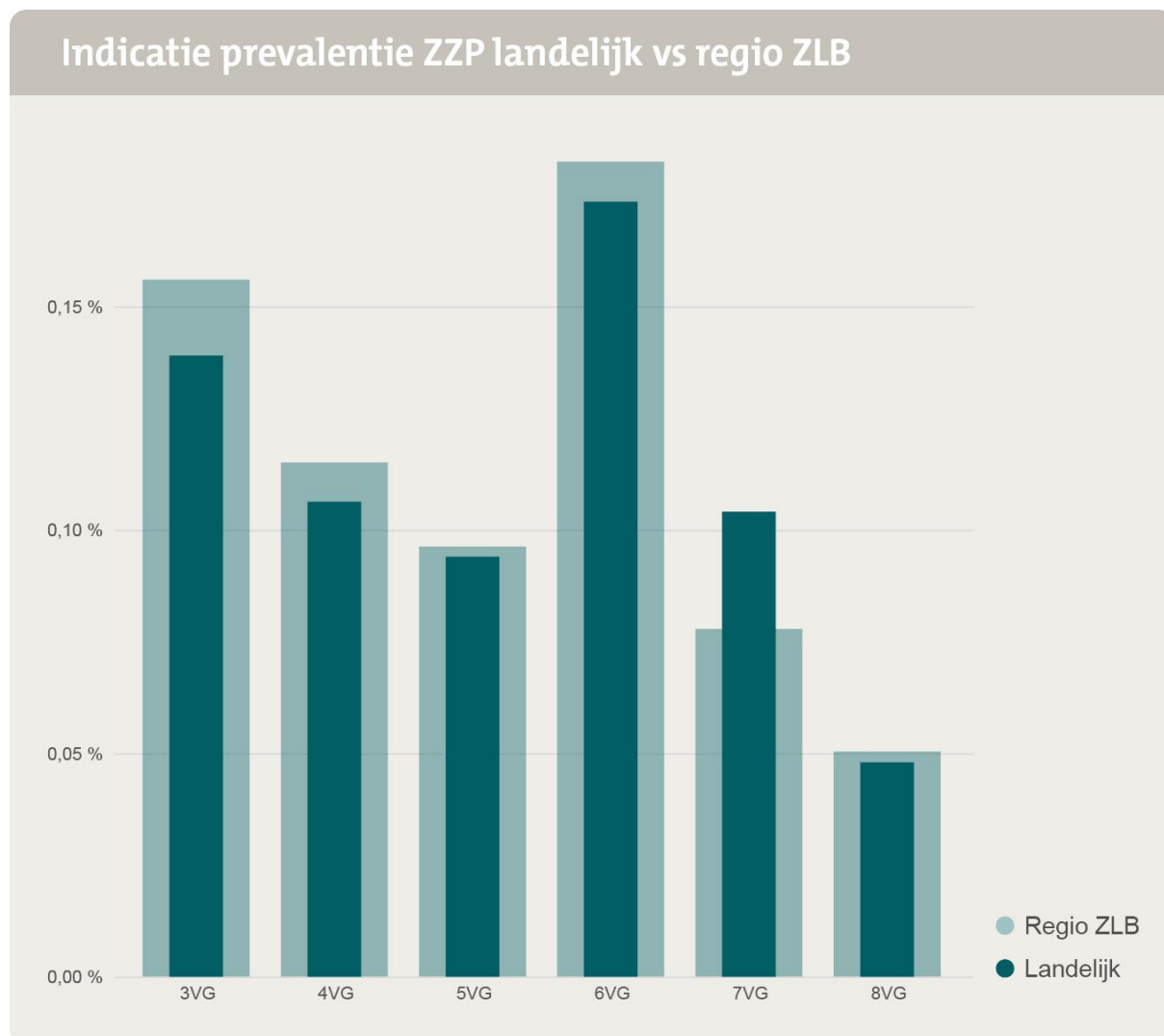
Ten opzichte van 2022 neemt het aantal cliënten met een 5VG (+1,7%), 6VG (+1,19%) en 7VG (+1,02%) profiel procentueel toe in 2025. Hierdoor ontstaat een lichte verschuiving in de regionale verdeling van zorgprofielen.

Verdeling zorgprofielen per regio

Indicatieprevalentie Zorgzwaarte Pakket (ZZP) Landelijk vs Regio

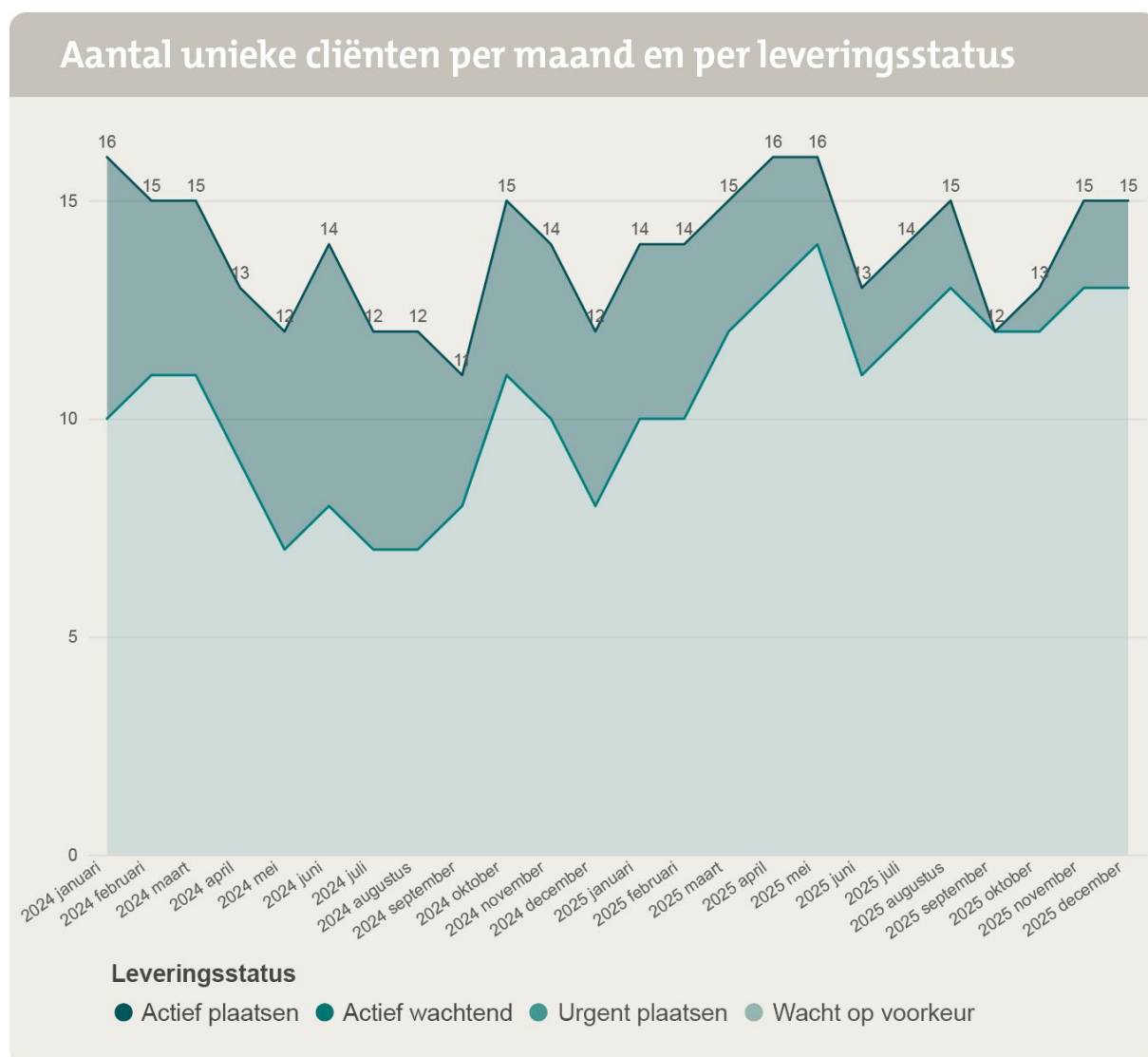
In de context van de gehandicaptenzorg binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) verwijst **indicatieprevalentie** naar het aantal mensen met een handicap die een Wlz-indicatie hebben ten opzichte van het totaal aantal inwoners van de regio Zuid-Limburg. Deze indicatie is nodig om langdurige zorg te ontvangen, zoals intensieve verpleging, verzorging en/of toezicht.

De lichtgroene staaf in de diagram laat zien dat de indicatieprevalentie binnen de regio Zuid-Limburg voor de zorgprofielen 3VG, 4VG en 6VG hoger is dan het landelijk gemiddelde. Voor de zorgprofielen 5VG en 8VG is deze nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde. Voor het zorgprofiel 7VG is de indicatieprevalentie een stuk lager dan het landelijk gemiddelde.

Wachtlijstinformatie

De wachtlijst van cliënten met een Wlz-indicatie voor Zuid-Limburg blijft gelijk, van 16 cliënten in januari 2024 naar 15 cliënten in december 2025. Daarmee beschouwen de wachtlijst als stabiel.

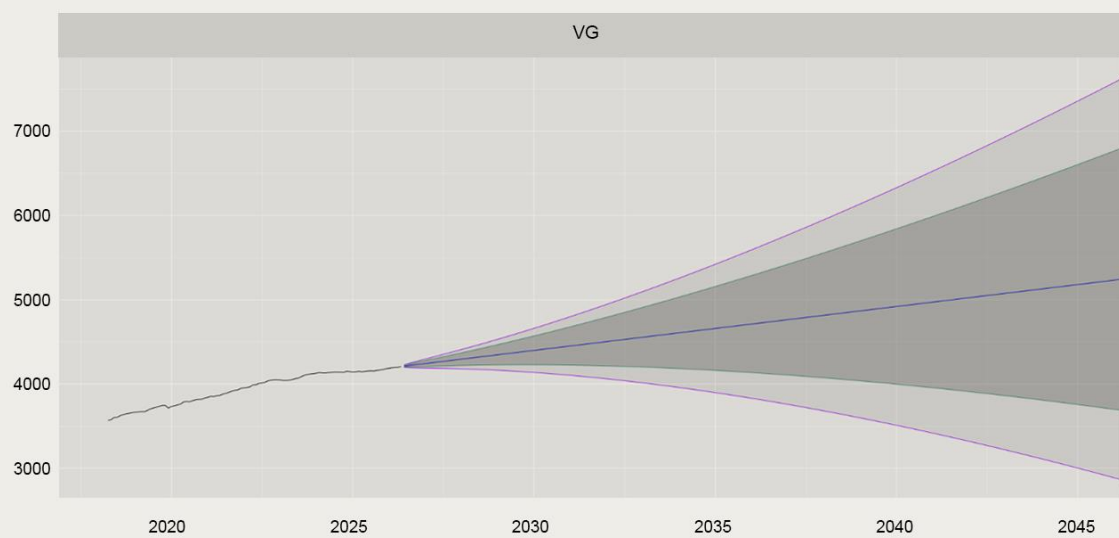
Prognose VG

In de onderstaande grafiek laat de donkerblauwe prognoselijns zien hoe de ontwikkeling van het aantal VG-clients in de regio Zuid-Limburg zou zijn enkel op basis van de historische groei vanaf 2018. Het grijze vlak binnen de groene en paarse omlijning geeft een inschatting binnen welke grenzen de toekomstige waarde waarschijnlijk zal vallen. De groene omlijning geeft een waarschijnlijkheid van 80% weer en de paarse omlijning geeft een waarschijnlijkheid van 95% weer.

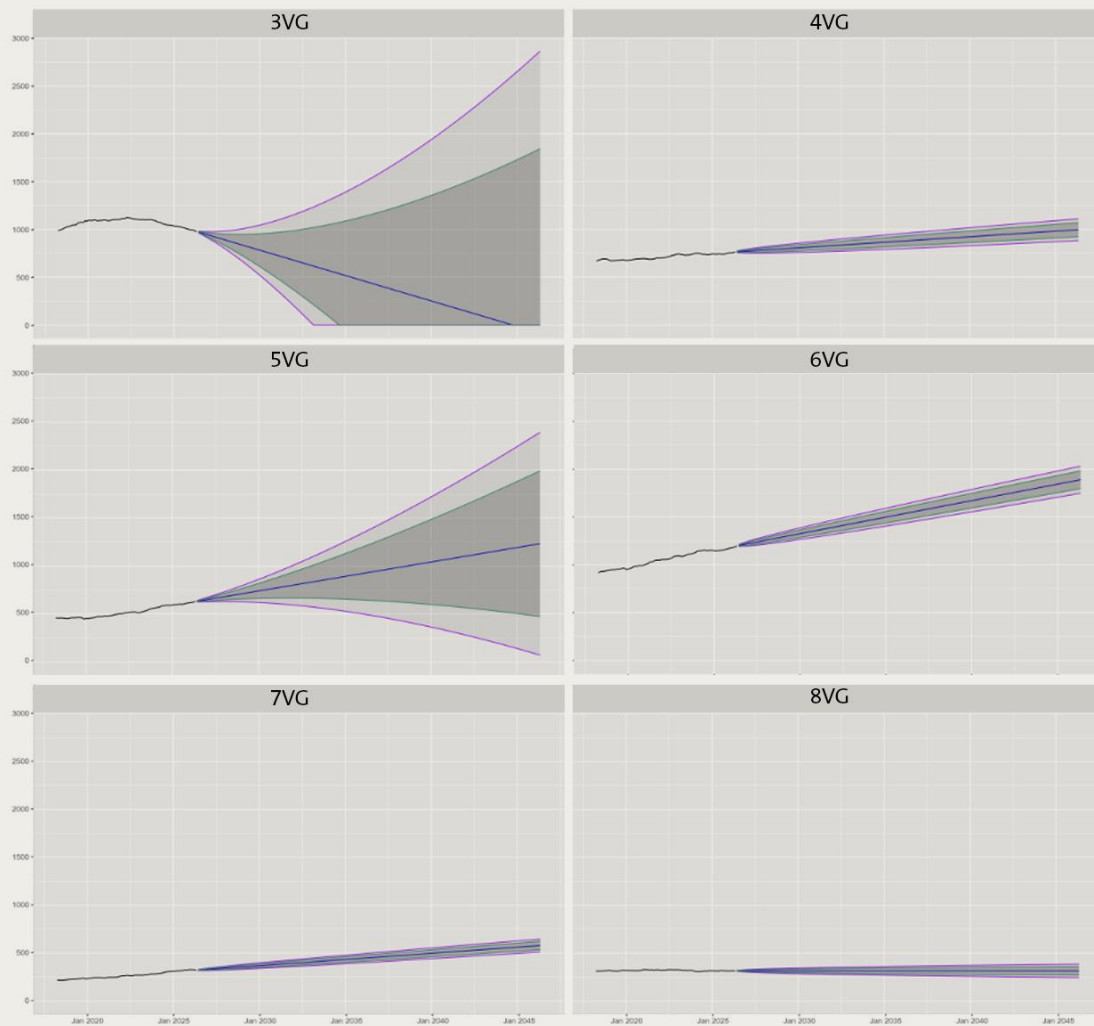
De prognose laat zien dat het aantal cliënten binnen de VG-sector de komende jaren verder groeit, als de ontwikkeling van het aantal Wlz-indicaties in Zuid-Limburg uit de periode 2019-2025 aanhoudt.

Oorzaak van deze verwachte groei: de verwachte stijging van het aantal cliënten met een VG-indicatie (5-6-7 VG).

Prognoses VG

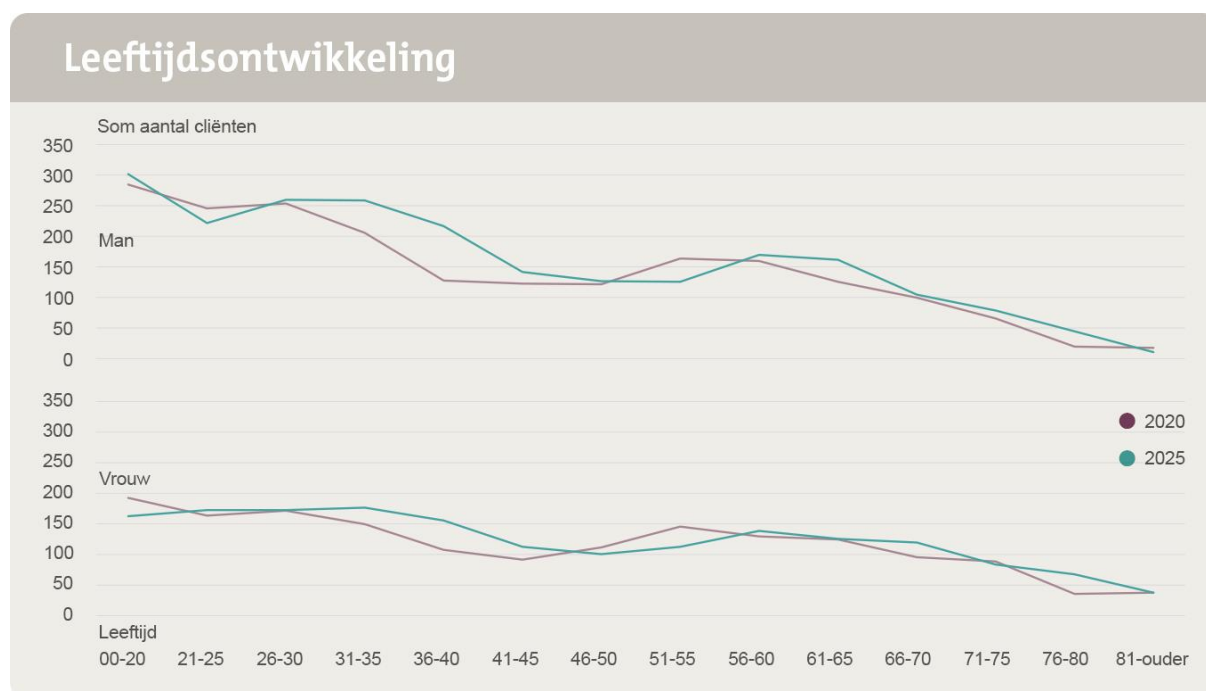

Prognoses VG

Leeftijdsonwikkeling

De grafiek toont de leeftijdsontwikkeling van 2025 ten opzichte van 2020 voor cliënten met een Wlz-indicatie op basis van geslacht. De grafiek laat twee ontwikkelingen zien:

- In de regio Zuid-Limburg neemt vooral het aantal cliënten met een VG-indicatie in de leeftijdscategorieën 30 – 45 ten opzichte van 2020 toe. Het gaat vooral om mannen met een VG-indicatie in de leeftijdscategorie 26-45. Deze categorie is de afgelopen vijf jaar toegenomen.
- Daarnaast is, op basis van de leeftijdsontwikkeling, ook zichtbaar dat alle cliënten met een VG-indicatie relatief gezien ouder zijn geworden ten opzichte van 2020.

2.2 Regionale ontwikkelingen Zuid-Limburg

Ontwikkeling van de zorgvraag

De vraag naar zorg in de gehandicaptenzorg blijft, naar verwachting, toenemen in Zuid-Limburg. Deze trend zien we met name bij de 5VG, 6VG en 7VG zorgprofielen.

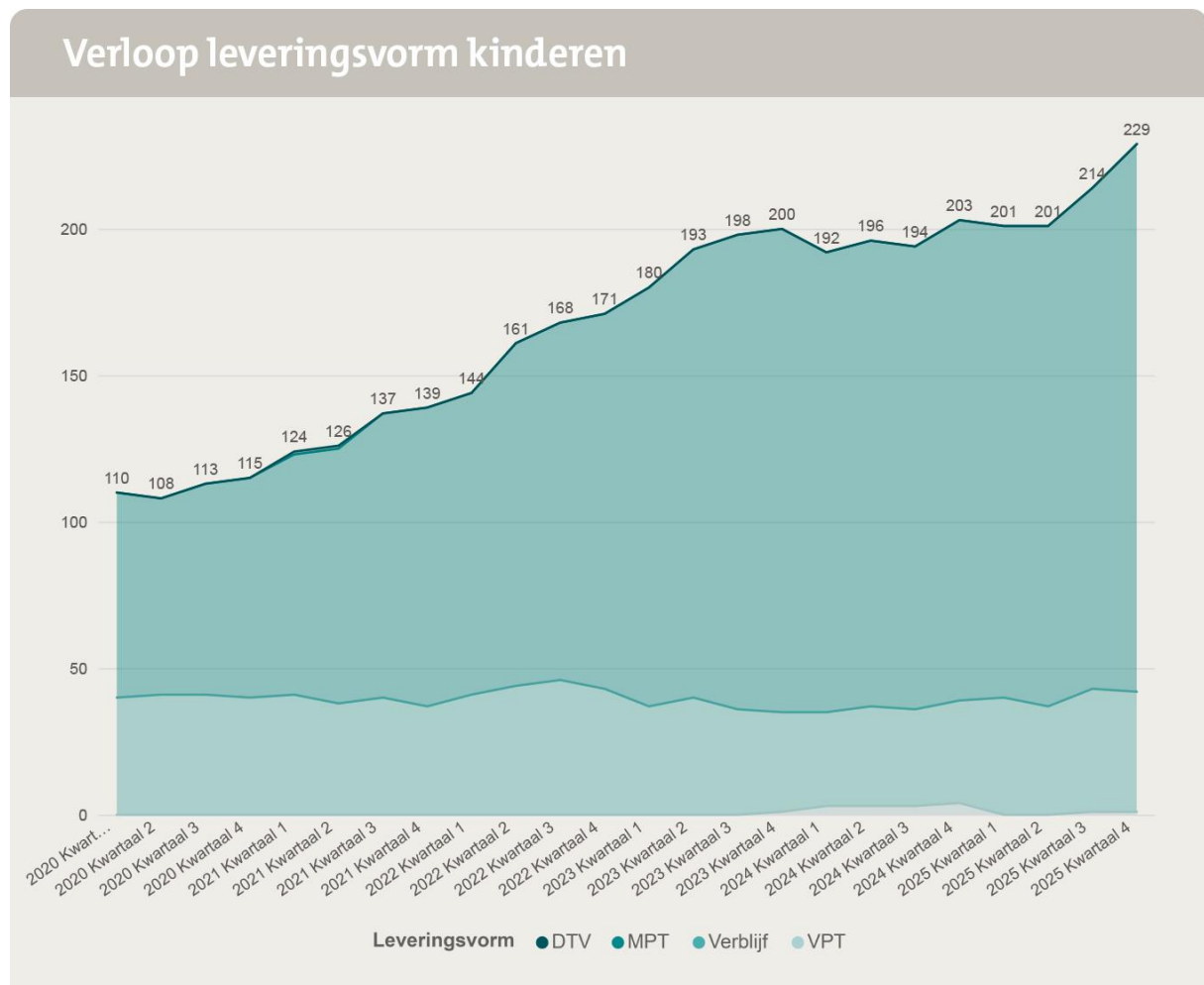
Vergelijken we de regio Zuid-Limburg met het landelijk gemiddelde, dan is vooral een hogere indicatie-prevalentie te zien op de zorgprofielen 3VG, 4VG en 6VG. Voor de 5VG en 8VG profielen is deze vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde. Het 7VG profiel is aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde.

In de regio Zuid-Limburg is het aantal cliënten in de leeftijdscategorie van 26 – 45 met een VG-indicatie in de afgelopen vijf jaar toegenomen. Ook wordt het aantal cliënten met een VG-indicatie ouder.

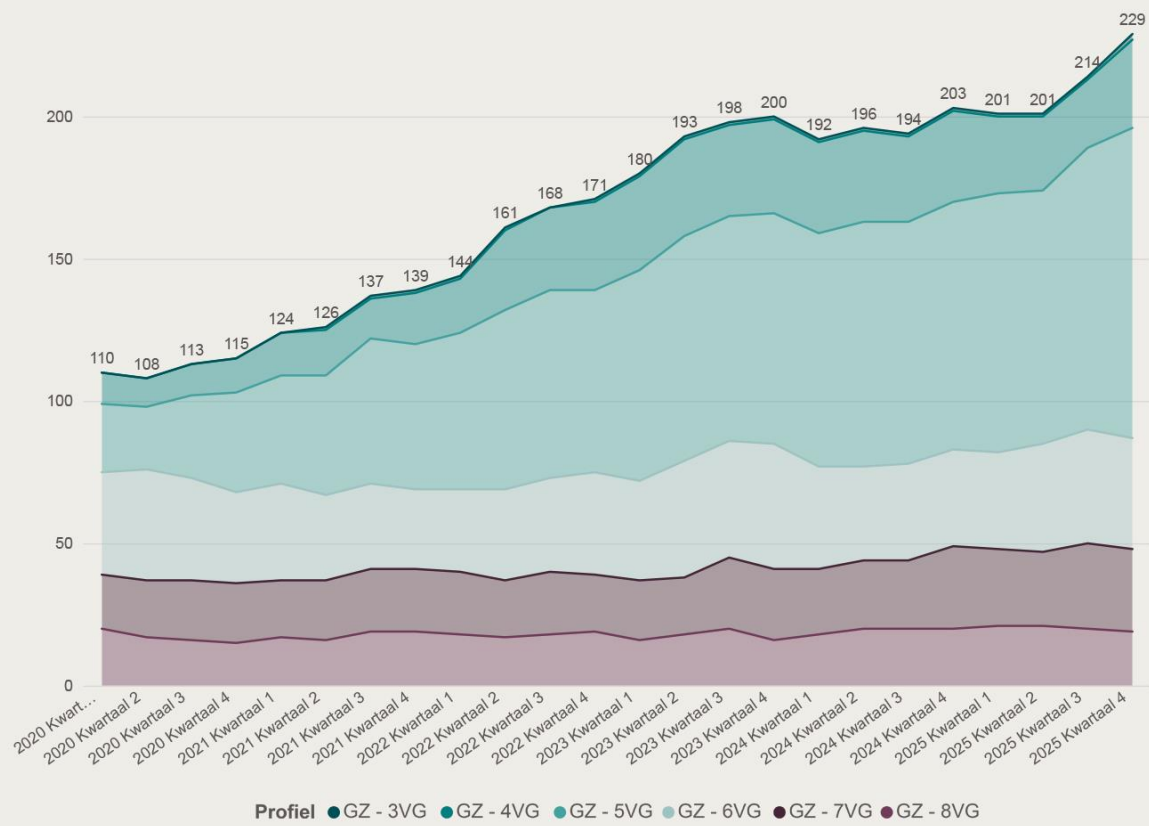
De verhouding tussen de leveringsvormen is de afgelopen jaren verschoven: het aandeel cliënten met Verblijf neemt af, terwijl steeds meer cliënten gebruikmaken van een VPT, pgb of een combinatie van MPT en pgb. Vooral het aantal cliënten met een pgb is in deze periode duidelijk gegroeid.

Kind en jeugd

De afgelopen vijf jaar is er een zeer sterke toename van Wlz-indicaties van cliënten in zowel de leeftijdscategorie 0-11 jaar als in de leeftijdscategorie 12-17 jaar voor de regio Zuid-Limburg. We zien vooral een toename van het aantal 5VG indicaties voor deze leeftijdscategorieën. Dit betekent dat er in Zuid-Limburg de afgelopen jaren meer kinderen zijn met een verstandelijke beperking die intensieve zorg en ondersteuning nodig hebben. MPT is de voornaamste leveringsvorm van zorg die geleverd wordt aan deze cliënten. Dat geeft aan dat er een voorkeur is voor zorg die flexibel en aanpasbaar is aan de individuele behoeften van het kind en het gezin.

Verloop Wlz-indicatie kinderen

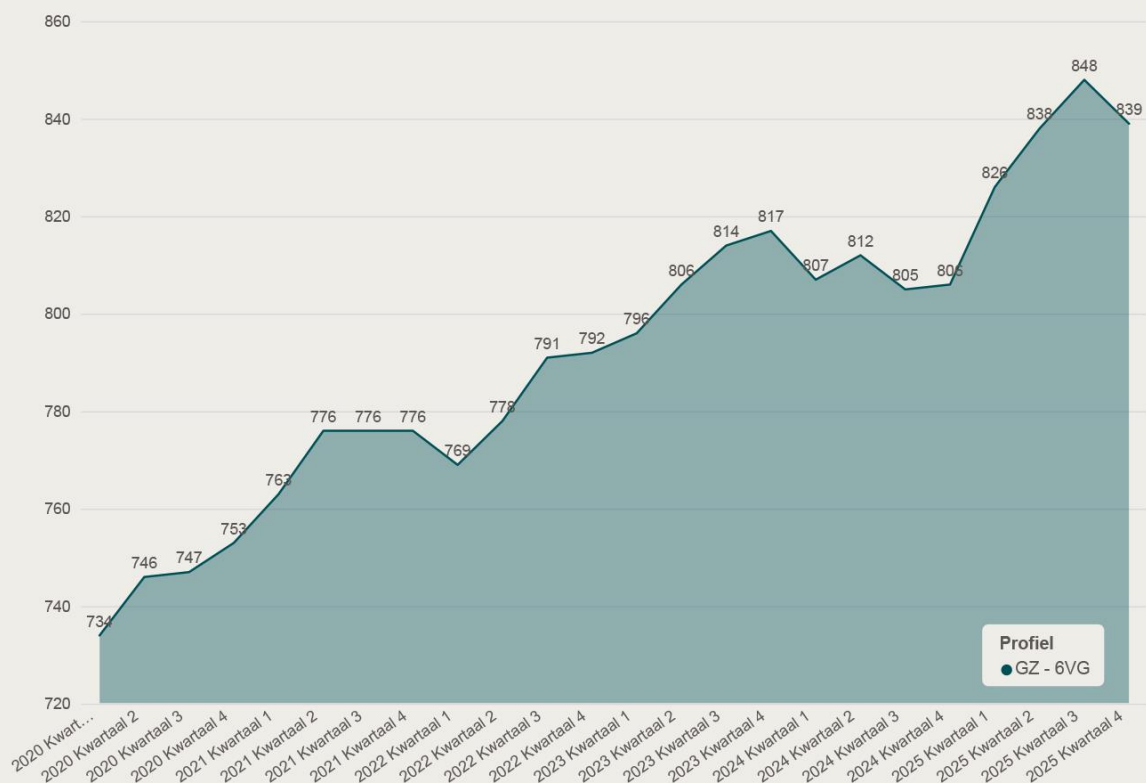

Licht verstandelijke beperking (LVB)

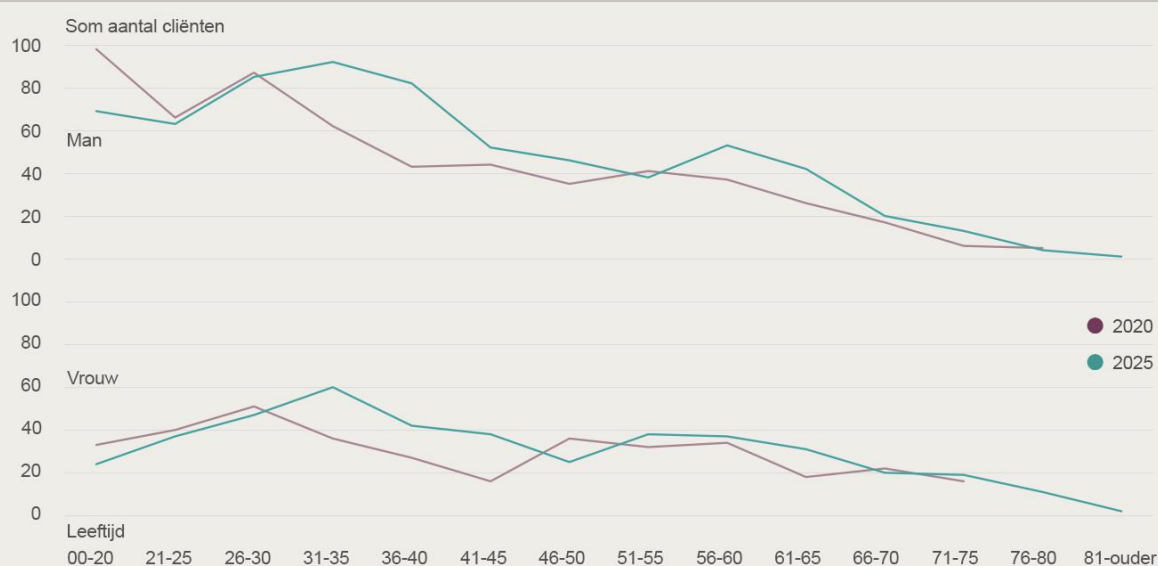
Er is een specifieke doelgroep die er ver bovenuit steekt in de regio Zuid-Limburg: het aantal cliënten met een 6VG indicatie. Het aantal cliënten met een 6VG indicatie blijft in deze regio nog steeds sterk toenemen. Met name in de leeftijdscategorie 26 - 45 jaar is een stijging te zien. Daarnaast laat de prognosedata van het aantal VG-indicaties zien dat deze stijging van het aantal 6VG indicaties lijkt voort te zetten.

Als de groep cliënten met een licht verstandelijke beperking en intensievere zorgvraag in aantallen stijgt en hun zorgvraag mogelijk toeneemt, vraagt dit om verdere doorontwikkeling/groei van het huidige zorgaanbod voor deze doelgroep in de regio.

Aantal 6VG indicaties per kwartaal

Leeftijdsontwikkeling 6VG cliënten

3 Regionale opgaven Zuid-Limburg

De groei van het aantal Wlz-cliënten en de ontwikkeling van de zorgvraag van de cliënten in de regio Zuid-Limburg vragen om veranderingen. Doorgaan op de wijze waarop op dit moment de zorg voor alle GZ-cliënten in de regio Zuid-Limburg is georganiseerd, is in de toekomst niet meer haalbaar.

Om de zorg betaalbaar en toegankelijk te houden, moet er binnen de regio Zuid-Limburg (naast de twee gekozen regionale opgaves op kind en jeugd en cliënten met een licht verstandelijke beperking) worden ingezet op de volgende doelen:

- Het vergroten van de keuzemogelijkheden binnen het huidige zorgaanbod op basis van verschillende leveringsvormen, met name gericht op meer aanbod in MPT en VPT in de regio. Dit alles passend bij de levensfase en zorgvraag van de cliënt.
- Het versterken van de onderlinge samenwerking tussen zorgaanbieders om zo behandeling en expertise binnen de regio te behouden en beter beschikbaar te stellen voor alle cliënten met een Wlz indicatie.
- Het versterken van domein overstijgende samenwerkingen, zodat alle cliënten tijdig en passend worden ondersteund bij hun zorgvraag.
- Het inzetten en toepassen van sociale en technologische innovaties waarmee cliënten, zorgmedewerkers en hun netwerk in de zorg worden ondersteund. Om zo passende zorg te kunnen blijven leveren aan de cliënten binnen de regio.

In de regio zullen alle GZ-zorgaanbieders binnen hun eigen organisatie, maar ook door samen te werken, in moeten zetten op deze thema's. Naast deze doelen hebben CZ zorgkantoor en de zorgaanbieders twee regionale opgaven vastgesteld waar we in 2026 als regio verder mee aan de slag gaan. Deze regionale opgaven bespreken we in de onderstaande paragrafen.

3.1 Regionale opgave 1 – Kind en jeugd

In paragraaf 2.2 is de trend en uitdaging die zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld rondom kinderen en jeugdigen in Zuid-Limburg beschreven. Hierin zien we vooral een toename van het aantal minderjarige cliënten met een Wlz-indicatie en een specifieke behoeften van kinderen met een verstandelijke beperking. Bovengenoemde uitdagingen zijn uitgebreid besproken met zorgaanbieders tijdens een themabijeenkomst Kind en jeugd. CZ zorgkantoor heeft daarom voor 2026 de volgende doelstelling:

Het gericht versterken en toekomstbestendig maken van de zorgketen voor kinderen en jeugdigen onder de 18 jaar. In samenwerking met de gecontracteerde zorgaanbieders in de regio zijn vervolgens de volgende oplossingsrichtingen opgesteld:

1. Zorg dichterbij scholen brengen

Een van de belangrijkste oplossingsrichtingen is zorg dichterbij de scholen brengen voor kinderen en jeugdigen. Door zorgklasjes binnen het onderwijs te integreren, kunnen kinderen die een succesvol zorgtraject doorlopen, tijdig doorstromen naar het speciaal onderwijs en met ondersteuning weer naar school gaan. Dit bevordert niet alleen de continuïteit van zorg, maar helpt ook bij het verminderen van schooluitval en het verbeteren van de integratie van zorg en onderwijs.

2. Meer zorgklasjes binnen het onderwijs

Het opzetten van meer zorgklasjes binnen het reguliere onderwijs kan ervoor zorgen dat kinderen met een hoge zorgvraag de benodigde ondersteuning krijgen zonder dat ze volledig buiten het reguliere onderwijssysteem vallen. Dit kan bijdragen aan een betere daginvulling voor deze kinderen en jeugdigen en voorkomt dat ze thuis komen te zitten zonder passende activiteiten of onderwijs.

3. Ontwikkelen van logeervoorzieningen en deeltijd wonen

Logeren en deeltijd wonen blijven lastige zorgvormen om te realiseren, maar zijn essentieel voor het bieden van respijtzorg en het ontlasten van gezinnen. Samenwerking tussen zorgaanbieders binnen de regio Zuid-Limburg, of zelfs binnen specifieke gebieden zoals de Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland, moet leiden tot de ontwikkeling van gezamenlijke logeervoorzieningen. Dit biedt kinderen en jeugdigen met een Wlz-indicatie de mogelijkheid om in de regio deels thuis te blijven wonen en voorkomt een intramurale plaatsing binnen of buiten Zuid-Limburg.

4. Samenwerking en kennisdeling

Er is een duidelijke behoefte om van elkaar te leren en samen te werken op dit thema. Dit kan in de vorm van sessies met jeugdzorgaanbieders of andere vormen van kennisdeling. Het is belangrijk om te onderzoeken welke methoden het meest effectief zijn om deze samenwerking te bevorderen om zo de zorg voor kinderen en jeugdigen te verbeteren.

5. Verbeterde samenwerking tussen zorg en onderwijs

De samenwerking tussen zorg en onderwijs moet worden versterkt, zodat het zorgaanbod beter aansluit op de behoeften van scholen en andersom. Dit kan door gezamenlijke initiatieven en projecten op te zetten die gericht zijn op het bieden van geïntegreerde zorg- en onderwijstrajecten.

6. Gerichte opdracht en visie voor kindplekken

Er moet een gerichte opdracht en visie worden ontwikkeld voor het aantal kindplekken en een crisisplek voor kinderen in de regio. Dit omvat het in kaart brengen van de huidige situatie, het identificeren van knelpunten en het formuleren van concrete doelstellingen en acties om het aanbod van kindplekken te vergroten en te verbeteren.

3.2 Regionale opgave 2

Clënten met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB)

Het regiobeeld laat zien dat naar verwachting het aantal cliënten met deze indicaties nog verder toeneemt. Daarnaast laat de ontwikkeling van de zorgvraag ook zien dat:

- Het aantal cliënten met een 3VG, 4VG en 6VG indicatie in verhouding vaker voorkomt in de regio Zuid-Limburg.
- Het aantal cliënten met een 6VG indicatie toeneemt en is uitgegroeid tot de grootste groep cliënten in de regio.

Omdat binnen deze zorgprofielen cliënten over het algemeen een Licht Verstandelijke Beperking hebben, neemt de komende jaren de vraag naar passende zorg voor cliënten met een LVB nog verder toe. Het versterken en verder doorontwikkelen van de zorgketen voor cliënten met een LVB is daarom een belangrijke regionale opgave voor de regio Zuid-Limburg. CZ zorgkantoor heeft daarom voor 2026 de volgende doelstelling:

De zorgketen voor mensen met een LVB verder versterken en toekomstbestendig inrichten.

In 2025 hebben de zorgaanbieders binnen de regio stappen gezet in het ontwikkelen van passend aanbod voor hun cliënten met een licht verstandelijke beperking. Wel zijn er nog verdere stappen nodig om de zorgketen voor cliënten met een LVB verder toekomstbestendig te maken. Om dit te bereiken vinden wij het belangrijk dat zorgaanbieders binnen en buiten de sector Gehandicaptenzorg samenwerken op de volgende punten:

-
- Het ontwikkelen van een meer passend en divers zorgaanbod voor verschillende leeftijdsgroepen, specifiek voor jongvolwassenen tussen de 18 en 30 jaar.
 - Het verder opbouwen en delen van kennis en expertise over passende zorg voor cliënten met een LVB door middel van een goede netwerkstructuur.
 - Het verbeteren van de overgang voor jongeren met een LVB vanuit de jeugdwet naar een passend vervolg.
 - Het doorontwikkelen van zorgaanbod voor mensen met een LVB én aanvullend complexe problematieken, ook wel beschreven als de LVB+ doelgroep.

Zorgaanbieders in de regio benadrukken daarin dat het van belang is om aan te sluiten bij de al lopende initiatieven, zoals krachtenbundeling LVB en Samenkr8.

Disclaimer en opmerkingen

Het opstellen van dit regiobeeld is met de grootste zorgvuldigheid gebeurd om alle relevante stakeholders een beeld te geven van de ontwikkeling van vraag en aanbod. Wanneer er desondanks toch onjuistheden in voor komen, aanvaardt CZ zorgkantoor daarvoor geen enkele aansprakelijkheid. Ook aanvaardt CZ zorgkantoor geen aansprakelijkheid voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de hierin aangeboden informatie.

Voor meer informatie betreffende de uitgangspunten en aandachtspunten van de rapportages verwijzen wij u naar de bijlage: [Aandachtspunten en uitgangspunten rapportages regiobeeld 2026](#). Heeft u naar aanleiding van dit regiobeeld vragen of behoefte aan verdiepende informatie? Neem dan contact op met uw zorginkoper of via: Zorginkoop.wlz@cz.nl